ತುಳುವಿನ ಗಾದೆಗಳು

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭಾಷೆ. ಅದೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆ. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ಇಂದಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ತುಳು ನಾಡೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನರನ್ನು ತುಳುವರೆನ್ನುವರು. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಎಂಟುಲಕ್ಷ ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ಶತಮಾನದ ಎರಡನೆಯ ದಶಕದಿಂದ ತುಳು ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮುಂಬಯಿ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ತುಳುಜನತೆಯ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆಯುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಳುವಿನ ಸ್ಥಾನ ದೊಡ್ಡದು. ತುಳುವಿನ ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರ ವಿಪುಲವಾಗಿದೆ. ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ, ತೆಲಗು, ಮಲಿಯಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವಕ್ಕೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಜ್ಞಾತಿಶಬ್ದಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ.* ಎಂಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನಾದರೂ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿದೆ.

ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ಸುಮಾರು ಎರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಎನ್ನಲಾದ ಅಗನಾನ್ನೂರು ಎಂಬ ಕವನಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತುಳು ನಾಡನ್ನು ಪ್ರಶಂಸನೆ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭವುಂಟು. ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಮುತ್ತೂರು ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಕವಿ ಅದನ್ನು ತುಳುನಾಡಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ರಾಜಾಶ್ರಯದ ಅಭಾವದಿಂದ, ಸ್ವತಂತ್ರಲಿಪಿಯ ಅಭಾವದಿಂದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧಿಕಭಾಗ ಇಂದು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು. ಅದೇನೊ ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಬಂದ ಕೆಲವು ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳೂ ಪಾಡ್ದನಗಳೂ ಸಂದಿಗಳೂ ಪುಣ್ಯವಶಾತ್ ಇಂದಿಗೆ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿವೆ.** ಪೇಜಾವರ ಸದಾಶಿವರಾಯರು ವರ್ಣಿಸಿದ ಲಕ್ಕಣನಂಥ ತುಳುನಾಡ ಕವಿಯ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಮೈನವಿರೇಳುವುದು.

ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕೋಮುವಾರಿನವರಿಗೆ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶ ಭಾಷೆ ತಾಯ್ನುಡಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ತುಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮತೀಯರಿಗೂ ಹರಿಜನರು, ಜೈನರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಬಂಟರು, ಗೌಡರು, ಮೂಲ್ಯರು, ಗಾಣಿಗರು, ಬೈದ್ಯರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು (ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಂಗಡದವರು) ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ತುಳು ತಾಯ್ನುಡಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಒಳಪ್ರಭೇದಗಳಿರುವುದು ಗಮನೀಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ; ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತುಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ತುಳು,

---

* Dravidian Etymological Dictionary by Burrow and Emeneau.

** ಪಾಡ್ದನಗಳೆಂದರೆ ತುಳುನಾಡಿನ ವೀರಶ್ರೀಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ ಕಾವ್ಯಮಯ ಗದ್ಯರಚನೆಗಳು. ಸಂದಿಗಳು ಕೆಲವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಗಳ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಬೀಸುವ ಹಾಡುಗಬ್ಬಗಳು. ಭೂತಕೋಲಗಳಲ್ಲಿನ ಹಿಮ್ಮೇಳದಾಕೆ ಇದನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಪಾದ್ರಿ ತುಳು, ಕೊಂಕಣಿ ತುಳು ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಉಡುಪಿ ತುಳು, ಕಾರ್ಕಳ ತುಳು, ಮಂಗಳೂರು ತುಳು, ಪುತ್ತೂರು ತುಳು, ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ—ಭಾಷಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಇಂಥ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ನಾಣ್ಣುಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸೋಣ.

ನಾಣ್ಣುಡಿ ಎಂದರೆ 'ನಾಡ ನುಡಿ', 'ಊರ ಮಾತು' ಇದೇ ಲೋಕಾನುಭವ. ಇದನ್ನೇ ತಮಿಳರು 'ಪೞಮೊೞಿ' (ಹಳೆಮಾತು) ಎಂದೂ ತೆಲುಗರು ನಮ್ಮಂತೆ 'ನಾನುಡಿ' ಎಂದೂ ತುಳುವರು 'ಪೞಮೆ' ಎಂದೂ ನುಡಿಯುವರು. ಇದನ್ನೇ ಗಾದೆ (ಸಂಗಾಥಾ), ಸಾಮಿತಿ ಎನ್ನುವುದೂ ಉಂಟು.

ಗಾದೆಯನ್ನು ಯುಕ್ತಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ. ವಿಶೇಷ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಭಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿದ ಸಾರವೇ ನಾಣ್ಣುಡಿಗಳೆನ್ನಬಹುದು. ಇವನ್ನು ಮಿಠಾಯಿಯಂತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಕಾದಾಗ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸವಿಯಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಾದೆಗಳು ನೀತಿಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಜನತೆಯನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ತಿದ್ದುವುದೇ ಅವುಗಳ ಮಹಾಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು. ಅವುಗಳು ಅನುಭವ ಪೂರ್ಣವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಸತ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಅವು ಜನರ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತವೆ.

ಮಾನವ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲತತ್ವಗಳು ಬಹುತೇಕ ಸಮಾನವಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರತೀಕಗಳಂತಿರುವ ಗಾದೆಗಳು ವಿಶ್ವದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಒಂದೇ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಾರಬಹುದು. ಇದು ಆಕಸ್ಮಿಕವಲ್ಲ, ಸಹಜ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ—ಆಂಗ್ಲದಲ್ಲಿ–"When you go to Rome do as the Romans do" (ನೀನು ರೋಮು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ರೋಮಕನಂತೆ ನಡೆದುಕೊ); ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ—"ಕೇರೆ ತಿನ್ನುವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಡು ತುಂಡು ಕೇಳು." ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇನ್ನೊಂದರ ಮಕ್ಕಿಕ್ಕಾಮಕ್ಕಿ ಭಾಷಾಂತರವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಥಿತಾರ್ಥ ಒಂದೇ. ಪರರೆಡೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗದಂತೆ, ಅವರನ್ನೊಲಿಸುವಂತೆ, ಅವರಂತೆ ವರ್ತಿಸು. ಎಂಥ ಉದಾತ್ತ ನೀತಿಯಿದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಮಾನಧರ್ಮವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದವರ, ಏಕೆ ಪ್ರದೇಶದವರ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದವರ ನಡೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. "ಬೆಳೆಯ ಸಿರಿ ಮೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೆ" ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಇದು ಬೇಸಾಯಗಾರರ ವಿಶಿಷ್ಟಾನುಭವದ ರಸಘಟ್ಟಿ ಎನ್ನಬಹುದು. "ಕುಂಬಾರಗೆ ವರ್ಷ ದೊಣ್ಣೆಗೆ ನಿಮಿಷ" ಎಂಬ ಗಾದೆಯ ಮಾತು ಮಡಕೆ ತಟ್ಟುವವರ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡವರ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಬೇಡ. "ಇರುಳು ಕಾಗೆಗೆ ಆಗದು ಹಗಲು ಗೂಬೆಗೆ ಆಗದು" ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದುದರ ಫಲ. ಪರಸ್ಪರವಿರುದ್ಧ ಸ್ವಭಾವದವರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಈ ಗಾದೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ!

ಯಾವ ಗಾದೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಸರಿಯೆ, ಮೂಲತಃ ಅದರಲ್ಲೊಂದು ವಿಶೇಷಾ

ನುಭವವಿದ್ದು, ಮತ್ತೆ ಅದು ಜನತೆಯ ಅನುಭವಾಮೃತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಂಥ ಅಮೃತವಾಗುವಾಗ ಅದರೊಳಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ; ವಾಚ್ಯಾರ್ಥ ದೂರವಾಗಿ ವ್ಯಂಗ್ಯಾರ್ಥ ಸ್ಫುರಿಸುವುದು; ಒಂದು ಆಲಂಕಾರಿಕ ಶೋಭೆಯ ಕಳೆಕಟ್ಟುವುದು.

ಈಗ ತುಳುವಿನ ಕೆಲವು ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸೋಣ.

(1) ಕುದ್ಕೆ ಬೊಳ್ಳ ಪೋನಾಗ ಊರೇ ಬೊಳ್ಳೊಪೊವುಂಡು ಪಂಡಿ ಲೆಕ್ಕೊ: ನರಿ (ಕುದ್ಕ) ಬೆಳ್ಳ (ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು) ಹೋಗುವಾಗ ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಬೆಳ್ಳಹೋಗುತ್ತದೆಂಬುದಾಗಿ ಅದು ಭಾವಿಸುವುದಂತೆ. ಜಾಣ ನರಿಯ(ಹಾಗೆಯೇ ಜಾಣರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಕುಚಿತ ಬುದ್ಧಿಯವರ) ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಗಾದೆಯ ಮಾತಿದು.

(2) ಎಲಿಕ್ ಪೋಡ್ದು ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಸೂ ಕೊರಿ ಲೆಕ್ಕೊ: ಇಲಿಗೆ ಹೆದರಿ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ. ಅವಿವೇಕ ವರ್ತನೆಗೆ ಹೇಳುವ ಗಾದೆ.

(3) ಉಂಗಿಲ್ ಪಾಡ್ನ ಕೈಟ್ ಹಾಕ್‌ಂಟ್ ಬೇನೆ ಇದ್ದಿ: ಉಂಗುರ ಹಾಕಿದ ಕೈಯಿಂದ ಹೊಡೆದರೆ ನೋವು ಇಲ್ಲ. ಸ್ಥಾನಮಾನವುಳ್ಳವರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವ ರೀತಿ.

(4) ಉಪ್ಪು ತಿಂದ್ನಾಯೆ ನೀರ್ ಪರ್ಯೆ: ಉಪ್ಪು ತಿಂದವ ನೀರು ಕುಡಿದಾನು. ಎಷ್ಟು ಸಮನಾದ ಕನ್ನಡಗಾದೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿದೆ.

(5) ಉರಿಪ್ಪಿ ಪುಡಿಕ್ ಉಪ್ಪುಪಾಡಿ ಲೆಕ್ಕೊ: ಉರಿಯುವ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿದಂತೆ. ಇದೂ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿದೆ.

(6) ಉಣ್ಯಾರ ಇದ್ದಾಂತಿ ಉಪ್ಪಾಡ್: ಊಟಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿ. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೊದಗದ ವಸ್ತುವಿನ ನಿರರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

(7) ಎಸಳೆ ಕೊರಿ ನಾಯಿ ಬಿಸಳೆ ನಕ್ಕ್: ನಾಯಿಗೆ ಸಲಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ನೆಕ್ಕುವುದಂತೆ. ಅಂದರೆ ಅಪಾತ್ರರಲ್ಲಿ ಸಲಿಗೆ ತೋರಿಸಬಾರದು.

(8) ಎರು ಕಂಜಿ ಪಾಡ್‌ಂಡ್ ಕೊಟ್ಯಾಡ್ ಕಟ್ಲೆ: ಎತ್ತು ಕರು ಹಾಕಿತು, ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು. ಅಸಂಭವ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಣಿಸದೆ ದುಮುಕುವ ಅವಿವೇಕಿಗಳ ವರ್ತನೆಗೆ ಹೇಳುವ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಿದು.

(9) ಇಡೀ ಮುರ್‌ಂಕ್‌ನಾಯಗ್ ಚಳಿ ದಾನೆ: ಇಡಿ ಮುಳುಗಿದವನಿಗೆ ಚಳಿ ಏನು? ಎಲ್ಲ ಮಾನ ಹೋದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಭಯವೆತ್ತಣದು ಎಂಬುದೇ ಈ ಮಾತಿನ ಭಾವ.

(10) ಒಗ್ಗಟ್ಟ್‌ಡ್ ಬಲವುಂಡು: ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಿದೆ.

(11) ಒಂಜಿ ಕಣ್ ಕಣ್ಣತ್ತ್, ಒರಿ ಮಗೆ ಮಗೆ ಅತ್ತ್: ಒಬ್ಬ ಮಗ ಮಗನಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣಲ್ಲ.

(12) ಒಡಲ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟೊಡು ಬುದ್ಧಿ ಬೆನ್ನಿಡ್ ಪುಟ್ಟೊಡು ಒರಕೊ: ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕು ಬುದ್ಧಿ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕು (ಸಹಜವಾಗಿ) ಒರತೆ. ಎಂಥ ಸುಂದರ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

(13) ಕಟ್ಟಿಕೊರಿ ಪೊದಿಕೆಲ ಪಂಡು ಕೊರಿ ಬುದ್ಧಿಲ ಔಡೇಗ್ ಮುಟ್ಟು: ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ಬುತ್ತಿಯೂ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಬಂದೀತು? ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಫುಟವಾಗಿದೆ.

(14) ಕುಡೋಳುಗು ಕಲ್ ಅಡಕ್ಕಿಲೆಕ್ಕೊ: ಕಡುಂದುರು ಗೂಡಿಗೆ ಕಲ್ಲೆಸೆದ ಹಾಗೆ. ದುಷ್ಟರನ್ನು ಕೆಣಕಿದವರ ಪಾಡು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ.

(15) ಬೇಲೆ ಇದ್ಯಾಂತಿ ಆಚಾರಿ ಬಾಲೆತ ಕಡೆ ಕೆತ್ತ್ಂಡ್ : ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಬಡಗಿ ಮಗುವಿನ ಅಡಿ (ಆಸನ) ಕೆತ್ತಿದ. ಅಧಿಕ ಪ್ರಸಂಗಿಗಳ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಹೀಗೆ ಭಂಗಪಡಿಸುವುದುಂಟು.

(16) ಬಾಯಿಡ್ ಮಗ ಮಗ ಬಂಜಿಟ್ ಬಗ ಬಗ ; ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಗ ಮಗ, ಒಳಗೆ ಬಗ ಬಗ. ವಂಚಕರ ಸೋಗನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುವುದು ರೂಢಿ.

(17) ತರೆಕ್ ಮಯ್ತ್ನ ನೀರ್ ಕಾರ್ಗ್ : ತಲೆಗೆ ಎರೆದ ನೀರು ಕಾಲಿಗೆ. ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಅದೇ.

(18) ಪೊರುಳು ಇತ್ನಾಯೆ ಎನ ಕಂಡಾನಿ: ಚಂದ ಇದ್ದವ ನನ್ನ ಗಂಡ. ಶಕ್ತನಾದವನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಓಲಯಿಸುವರು.

(19) ಏರೆ ಮಗಳೆ ಪದ್ದೆಯಿ ಎನ್ನ ಮಗಳ ಒಡ್ದಾರೊ: ಯಾರ ಆಭರಣವೊ ಏನೊ, ನನ್ನ ಮಗಳು ಮಾತ್ರ ಮೆರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಹೆರವರ ಭೂಷಣಗಳಿಂದ (ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ) ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಜಂಭಮಾಡುವವರ ಪಾಡನ್ನು ಹಳಿಯುವ ರೀತಿ.

(20) ಬಾರ್ ಬಲ್ಲಾಳಾಗ್ ದೂರು ಕುಂಡಬ್ಯಾಗ್ : ಭತ್ತ (ನೆಲ್ಲು) ತಿಂದು ಹಾಕಿದಾತ ಬಲ್ಲಾಳ (ಅಧಿಕಾರಿ), ಆದರೆ ಆ ದೂರು ಆಳಿಲಿನ ಮೇಲೆ. ದೊಡ್ಡವ ಮಾಡಿದ ಮೋಸಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಬಲಿಹಾಕಿದ ಸಂದರ್ಭ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

(21) ಬಾಲೆತಿ ಅಪ್ಪೆ ಬೇಲೆತ ಕಂಡು-ಪುಟ್ಟ ಮಗುವಿನ ತಾಯಿ ಕೆಲಸದ ಕಳ್ಳಿಯಂತೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಮೊಲೆಯೂಡಲಿದೆ ಇತ್ಯಾದಿ ನೆಪದಿಂದ ಆಕೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳಂತೆ. ತುಂಬ ಶ್ರಮ ವಹಿಸುವ ಬಡಕಾರ್ಮಿಕ ಕುಟುಂಬದ ಕಾರ್ಪಣ್ಯದಿಂದ ಬಂದ ಚಿತ್ರವಿದು.

(22) ಮೀಸೆ ಬನ್ನಾಗ ದೇಶ ತೋಜಾಂದ್ : ಮೀಸೆ ಬರುವಾಗ ದೇಶ ತೋರದು. ತಾರುಣ್ಯದ ಉನ್ಮತ್ತತೆಯ ಪ್ರಕಾರವಿದು.

(23) ನಾಯಿಗ್ ನಾರಂಗಾಯಿತ ಉಪ್ಪಾಡ್ : ನಾಯಿಗೆ ಲಿಂಬೆಹಣ್ಣಿನ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ. ಅಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಗೌರವವನ್ನು ಹಳಿಯುವುದು.

(24) ಕಾಳಾಗ್ ಬತ್ತಿ ಬಡು ಬೊಳ್ಳಾಗ್: ಕಾಳನಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಬೆತ್ತದೇಟು ಬೊಳ್ಳನಿಗೂ. ಅಂದರೆ ಹೊಲ ಉಳುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಮಾತು ಇದು. ನೊಗಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಎರಡೆತ್ತುಗಳು ಕಾಳ ಮತ್ತು ಬೊಳ್ಳ. ನಡಿಕೆ ಮೆಲ್ಲಗಾಯಿತೆಂದು ಉಳುವಾತ ಕಾಳನಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೋಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಬಿಗಿದರೆ, ಮತ್ತೆ ಆತ ಬೊಳ್ಳನಿಗೆ ಬಿಗಿದೇ ಬಿಡುವನು. ಬೊಳ್ಳ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಇತರರಂತೆ ತನಗೂ ಕಷ್ಟ ಬರಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಇರಲೇ ಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವ ಹಳ್ಳಿಯ ತುಳಗಾದೆ ಇದು.

(25) ಇಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪೋಪಿ ಸಾದಿ ಓಳಿ ಎಂದ್‌ಟ, ‘ ಏನ್ ಕಾಳಾನ್‌ಲ ಕೊರಾಯೆ ಬೊಳ್ಳಾನ್‌ಲ ಕೊರಾಯೆ’ ಎಂದ್ ಪಂಡಿ ಲೆಕ್ಕೊ: ಬಿಟ್ಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿ ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ‘ ನಾನು ಕಾಳನನ್ನೂ ಕೊಡೆನು, ಬೊಳ್ಳನನ್ನೂ ಕೊಡೆನು ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ. ಕಿವುಡನೊಬ್ಬ ಉಳುವಾತ. ದಾರಿಗ ಆತನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಲಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕಿವುಡ ಈತ ತನ್ನ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಬೆಲೆಗೆ ಕೇಳುವನೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ, “ಇಲ್ಲ ಯಾವ ಎತ್ತನ್ನು ನಾನು ಕೊಡೆ” ನೆಂದು ಗುಡು

ಗುಡಿಸುವನು. ಈ ನಾಣ್ಣುಡಿಯನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಪ್ಪಿ ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಲಾಪ ಗೈಯುವ ಬಗೆ ಕಿವುಡರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ತುಳುವರು ನುಡಿಯುವರು.

(26) ಮದ್ಮಾಳೆ ಒಟ್ಟ್‌ಗ್ ಚಂಡೀರ್, ಪೆದ್ಮೊಳ್ತಿ ಒಟ್ಟ್‌ಗ್ ಬೆಂದ್ರ್: ಮದುಮಗಳ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ತಣ್ಣೀರು ಸ್ನಾನ, ಬಾಣಂತಿ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿನೀರು ಸ್ನಾನ. ದೊರೆತ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಜಾಣರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಗಾದೆ.

(27) ನಿಲಿಕೆ ಕಡ್ಯ ಅಳಂಕಾಂದ್: ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ತುಳುಕದು. ಈ ಉದಾತ್ತ ತತ್ವ ಸರ್ವ ವಿದಿತ.

(28) ಪಾಪ್ ಕಡಪ್ಪುನೇಟ ನಾರಾಯಣ ಬುಕ್ಕೊ ಪಾರಾಯಣ: ಪಾಲ ದಾಟುವ ತನಕ ನಾರಾಯಣ ಮತ್ತೆ ಪಾರಾಯಣ (ಓಟ. ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ = ಓಡು). ಕೆಲಸವಾದ ಬಳಿಕ ಮರೆತು ಬಿಡುವ ಸ್ವಭಾವದವರನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು.

(29) ತೌಡು ತಿನ್ಪುನಾಯೆ ಪೋಂಟ ಉಮಿ ತಿನ್ಪುನಾಯೆ ಬರ್ವೆ: ತೌಡು ತಿನ್ನುವಾತ ಹೋದರೆ ಉಮಿ ತಿನ್ನುವಾತ ಬಂದಾನು. ಕೆಟ್ಟವ ಹೋದರೆ ಬರುವಾತ ಮತ್ತೂ ಕೆಟ್ಟವ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅನುಭವದಿಂದ ತಿದ್ದುವುದು ಒಳಿತು.

(30) ಅಡಿಕ್ ಬೂರುಂಟಲ ಮುಂಕು ಮಿತ್ತ್: ಅಡಿಗೆ ಬಿದ್ದರೂ ಮೂಗು ಮೇಲೆ. ವಾದದಲ್ಲಿ ಸೋತರೂ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿಯುವವರಿಗೆ ಈ ಗಾದೆಯನ್ನು ಸರ್ವತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಮುತ್ತಿನಂಥ ಮಾತುಗಳಿವೆ. ಮೇಲಿನ ನಾಣ್ಣುಡಿಗಳ ಬೆಡಗನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ತುಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ, ತುಳುವರು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಜನ ಎಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹ, ಸಾಹಸಬುದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯಾವಿನಯ ಸಂಪನ್ನತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ ಭಟ್ಟ.